

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut

Datum 2025-05-06

Dnr SI 2024:8549

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vättleskolan 4–9 i Göteborgs kommun.

Beslut

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Vättleskolan 4–9 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vättleskolan 4–9 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, frånvaroutredningar och extra studietid.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genom lektionsbesök mellan den 25 mars 2025 och 28 mars 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervju med lärare framgår att när det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås ges eleverna stöd i form av extra anpassningar. Lärarna uppger att specialpedagogerna kan vara behjälplig i att komma fram till vilka extra anpassningar som ska sättas in, och att de extra anpassningarna följs upp fyra gånger per läsår.

Lärarna uppger att när de, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, bedömer att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för

bedömning av kunskaper som minst ska uppnås anmäler de eleven till elevhälsan för utredning av särskilt stöd.

Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att elever sedan utreds för sitt eventuella behov av särskilt stöd, efter beslut av biträdande rektor/rektor om att starta en utredning och att biträdande rektor sedan fattar beslut om att utarbeta/inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av de tre senast beslutade åtgärdsprogrammen vid Vättleskolan 4–9. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd och hur stödet ska ges framgent i form av åtgärder. Det framgår även att det är skolans biträdande rektor, efter delegation, som har fattat besluten. Av åtgärdsprogrammen framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. Av åtgärdsprogrammen framgår även att eleven och elevens vårdnadshavare getts möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetats, samt vårdnadshavarens möjlighet att överklaga beslutet. I intervju med elevhälsan framgår att rektorn även fattat beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram i de fall utredning av särskilt stöd visat att behov av särskilt stöd inte föreligger.

I intervju uppger lärare, personal i elevhälsan samt rektor att eleverna får det stöd som finns beskrivet i åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med

elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens tillsyn framgår att stöd ges i form av extra anpassningar och att elevers behov av särskilt stöd utreds i de fall extra anpassningar inte bedöms vara tillräckliga, och ifall det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det framgår därtill att åtgärdsprogram utarbetas och att dessa uppfyller kraven på hur åtgärdsprogram ska utformas. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att vårdnadshavare informeras samma dag när en elev är frånvarande. Det framgår av inkomna dokument att skolan har rutiner för hur frånvaro ska utredas och följas upp. I intervju uppger lärare och personal från elevhälsan att mentor kontaktar vårdnadshavare efter femte frånvarotillfället och skriver en mindre handlingsplan, om frånvaron ökar inom veckorna efter startas ett ärende hos elevhälsan avseende elevens frånvaro. Elevhälsan utreder frånvaron enligt rutinen och vidtar

åtgärder. Som en del av arbetet med att utreda elevers frånvaro kopplas bland annat skolsköterska in vid medicinska besvär oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig, lärarna genomför så kallade måendebedömningar av eleverna och svårigheter gällande skolnärvaron kartläggs.

Rektorn uppger i intervju att på grund av sjukskrivningar i elevhälsan har rektorn stärkt upp lärarnas frånvaroarbete för att säkerställa att kartläggningar av elevers frånvaro genomförs. Arbetslagsledarna på högstadiet har avsatt tid veckovis för att följa upp frånvaron. Rektorn uppger att det kartläggningsarbete av frånvaro som lärarna gör är strukturerat, dokumenterat och genomförs i samverkan med vårdnadshavarna. Det framgår vid intervjun att fem elever på högstadiet väntar på att en mer fördjupad utredning av frånvaron ska genomföras av elevhälsan, men att lärarna har kartlagt elevernas frånvaro och att det under tiden pågår insatser för att öka närvaron för dessa elever.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens tillsyn framkommer att vårdnadshavare informeras samma dag som en elev är frånvarande från undervisning. Därtill framkommer att skolenheten systematiskt och skyndsamt utreder elevers frånvaro och att detta genomförs med elevhälsan, i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare och rektor framgår att extra studietid erbjuds för årskurs 4–6 veckovis på tisdagar och onsdagar, varje pass omfattar 60 minuter. Under den extra studietiden, vilken skolan benämner som läxhjälp, leds och ansvarar legitimerade lärare samt lärarassistenter och fritidsledare för studietiden.

Vidare framgår att elever i årskurs 7–9 erbjuds extra studietid under måndagar och tisdagar, varje pass omfattar 60 minuter. Den extra studietiden bedrivs av behöriga lärare.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

Med erbjudande av extra studietid avses erbjudande av såväl hjälp med läxor som hjälp med annat skolarbete. Under studietiden ska elever bland annat ges möjlighet att ta igen, befästa och fördjupa sina ämneskunskaper. Den avsatta tiden ska fyllas med undervisning enligt den definition som finns i 1 kap. 3 §. Av detta följer att studietiden ska bedrivas under lärares ledning. Det innebär att lärare måste ansvara för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Det är dock inte nödvändigt att lärare är ständigt närvarande i undervisningslokalen. Det är upp till huvudmannen och rektorn att avgöra vilken personal som utöver lärare ska medverka i studietiden. De medverkande förutsätts dock ha sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas utveckling och lärande främjas (jfr 1 kap. 3 §). Det kan exempelvis röra sig om lärarassistenter, fritidspedagoger och studiehandledare. (prop. 2021/22:111 s 36).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Göteborgs kommun uppfyller författningarnas krav avseende att alla elever i årskurs 4–9 erbjuds extra studietid om två timmar per vecka. Utredningen visar att elever i årskurs 4–9 ges möjlighet att delta i extra studietid under ledning av lärare. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av beslutsfattare Alice Odéen.

Föredragande för ärendet har varit utredare Matilda Nordh.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Karolina Fhager Adler medverkat.